

40 volums de Monografies del Montseny, estudi bibliomètric

OSCAR FARRERONS VIDAL

40 volumes of Montseny Monographs, bibliometric study

Des de 1986 l'associació Amics del Montseny ha publicat 40 volums de Monografies del Montseny, en que han participat més de 400 autors en més de 700 articles que han abraçat tot l'espai de coneixement cultural i científic del Montseny, fins a convertir aquesta publicació anual en un referent de consulta bibliogràfica ineludible per qualsevol treball referenciat al massís. Entre els autors podem trobar col·laboradors que han comandat importants institucions i associacions del nostre país, mereixedors de grans distincions, però també col·laboracions més modestes, treballs que tenen la suficient solvència, independentment del currículum de l'autor. En aquest article es fa un estudi dels autors, per gènere i també pel número d'articles publicats; i dels articles en quan a extensió, autoria compartida i segons les temàtiques abordades. També s'aborden els responsables de l'edició, en forma de direcció, coordinació o consell de redacció, els encarregats de la maquetació, els patrocinadors i els autors del dibuix de coberta.

Paraules clau: Monografies del Montseny, bibliometria, autors, articles.

Since 1986, the Amics del Montseny association has published 40 volumes of Montseny Monographs, in which more than 400 authors have participated in more than 700 articles that have embraced the entire cultural and scientific knowledge space of Montseny, to the point of turning this annual publication into an indispensable reference for bibliographic enquiry for any work referenced to the massif. Among the authors we can find collaborators who have commanded important institutions and associations in our country, deserving of great distinctions, but also more modest collaborations, works that have sufficient solvency, regardless of the author's curriculum. This article makes a study of the authors, by gender and also by the number of articles published; and of the articles in terms of extension, shared authorship and according to the topics addressed. Those responsible for the publication are also addressed, in the form of management, coordination or editorial board, those in charge of the layout, sponsors and authors of the cover design.

Keywords: Montseny Monographs, bibliometrics, authors, articles.

INTRODUCCIÓ

L'any 2025 es compleixen 40 anys de la publicació de les Monografies del Montseny, una de les activitats científiques i culturals clau de l'associació Amics del Montseny. L'associació porta a terme diferents activitats culturals a més de l'edició de les Monografies del Montseny, com conferències, visites i excursions als principals llocs d'interès del Montseny, el Premi Montseny Certamen Poètic, la gimcana d'identificació d'arbres Joan Varderí, i d'altres activitats que s'havien portat a terme tradicionalment però ja no existeixen avui en dia, com el concurs de pintura i el concurs de fotografia.

En aquest article es desenvolupa un estudi estadístic dels 40 volums publicats fins ara de les Monografies del Montseny (inclòs el volum que teniu a les vostres mans). Les Monografies del Montseny han contribuït durant 40 anys al coneixement científic històric, humanístic, literari i social en l'àmbit geogràfic que li és propi del Parc Natural Reserva de la Biosfera del Montseny,¹ i inclús a tota la regió històrica del massís del Montseny.² No és la primera vegada que s'estudia estadísticament el conjunt de les Monografies del Montseny, ja que al 2022, en celebrar-se els 40 anys de l'associació Amics del Montseny, es va escriure un article que en feia referència, publicat a la revista AUSA.³

Monografies del Montseny és una publicació escrita en català que s'adreça als socis d'Amics del Montseny, que poden recollir el seu volum anual el dia de la presentació pública, que es porta a terme el segon dissabte de juliol, cada any en un municipi diferent. També es pot recollir en els actes que organitza l'associació, o qualsevol dia de l'any al centre d'interpretació del Parc Natural del Montseny «Espai Montseny» de Viladrau. Els 450 exemplars de tirada que es publiquen anualment, es reparteixen entre els aproximadament 160 socis, a més dels exemplars de cortesia que s'entreguen als autors, als revisors anònims i als membres del Consell de Redacció. També se'n reparteixen un centenar entre biblioteques, museus, entitats, universitats i ajuntaments de l'entorn montsenyenc. Monografies

1 Els 18 municipis que formen part de la Reserva de la Biosfera sumen 551 km² i es reparteixen entre les comarques d'Osona (Seva, Viladrau, El Brull, Aiguafreda), La Selva (Arbúcies, Sant Feliu de Buixalleu, Breda, Riells i Viabrea) i el Vallès Oriental (Gualba, Campins, Sant Esteve de Palautordera, Sant Pere de Vilamajor, Cànoves i Samalús, La Garriga, Figaró - Montmany, Tagamanent, Montseny, Fogars de Montclús).

2 Concepte més genèric, que inclou històricament una desena de municipis més dels anteriors 18, principalment: Tona, Taradell, Hostalets de Balenyà, Centelles, Sant Martí de Centelles, Espinelves, Sant Celoni, Santa Maria de Palautordera, Sant Antoni de Vilamajor, i Cardedeu.

3 «Monografies del Montseny, obra científica i cultural insigne dels 40 anys de l'associació Amics del Montseny», revista AUSA, núm. 189.

del Montseny també s'adreça a un públic interessat en el Montseny que no és soci d'Amics del Montseny, i que no en té prou en consultar el volum a les biblioteques sinó que el vol tenir en propietat, de manera que anualment es posen a la venda un centenar exemplars, que es distribueixen entre les principals llibreries del país.

El dia 13 de juliol de 2024 es van presentar el volum 39 de les Monografies del Montseny a la Sala de Plens de l'ajuntament de Santa Maria de Palautordera, en un acte presidit per l'alcalde de la població, Jordi Xena, la prologuista Carola Duran, i el director Oscar Farrerons.

(Foto Rosa Pasaret).

AMICS DEL MONTSENY I LES MONOGRAFIES DEL MONTSENY

El 8 de juny de 1982⁴ es donava d'alta al registre d'associacions del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya l'associació Amics del Montseny. El número de registre de l'associació és el 5648, i en el redactat original de les actes fundacionals s'especificava que *«l'associació té per objecte primordial la defensa, protecció i promoció, en tota la seva extensió, de la massa forestal del massís del Montseny i els seus recursos agropecuaris, l'hàbitat i la permanència de la pagesia i els drets i usatges tradicionals de la zona»*. És lògic que aquesta fos la finalitat principal si tenim en compte que els socis fundacionals eren grans propietaris forestals del Montseny.

Tot i aquesta primigènia defensa dels interessos legítims del propietaris forestals, l'associació de seguida va desenvolupar també actes culturals, com el Premi Montseny Certamen Poètic, i a partir de 1986 l'edició de les Monografies del Montseny, que esdevindran amb el temps una obra científica i cultural de primera magnitud al Montseny. El perquè de l'edició de les Monografies del Montseny ho explica el president de l'associació,

4 El 17 d'abril de 1982 es varen reunir alguns dels principals propietaris del Montseny al mas la Sala de Viladrau i varen decidir crear l'associació, que va ser fundada oficialment, el juny de 1982.

Alex Novellas, en el pròleg del volum 1 de les Monografies: *«la nostra Associació malda per promoure tota mena d'activitats que jutja necessàries i oportunes per tal de crear i mantenir un sentiment col·lectiu de respecte envers la muntanya. Creiem que l'estima que tenim al Montseny ens obliga a això i que aquest és el millor testimoni de la nostra fidelitat a la muntanya i a tots els seus valors naturals i espirituals, entès aquest darrer mot com conjunt de valors poètics, històrics, religiosos i mítics, que se sobrepassen als purament naturals»*.⁵

Per editar el primer volum de les Monografies del Montseny, la Junta de l'associació va demanar al sacerdot i historiador Antoni Pladevall i Font que aplegués tot una sèrie de treballs que havia anat escrivint sobre el Montseny, i que havien estat editats de manera particular a partir de 1967 com a nades per part d'Antoni d'Oriola Cortada, comte de la Vall de Merlés.⁶ Part dels escrits també eren material de investigació que Antoni Pladevall havia preparat pel llibre «Viladrau, el Montseny i Sant Segimon».⁷

Amb l'autorització d'Oriola Cortada, que havia finançat els treballs, es varen reeditar els texts, ara agrupats en part per al primer volum de les Monografies. Els capítols que incloïa la publicació eren:

1. Introducció (Síntesi Històrica-descriptiva de Viladrau, les masies de Viladrau, el santuari de Sant Segimon, la Creu de Matagalls, Sant Miquel d'Espinçella).
2. Rodalia i consuetud de la parròquia de Sant Martí de Viladrau.
3. Les ametistes del Montseny.
4. Persecució de bruixes a les comarques de Vic a principis del segle XVII.
5. Un cas curiós de condomini en el Montseny.

Així va néixer el primer volum de les Monografies del Montseny, però en la introducció d'aquest primer número ja s'indicava que es preveia editar anualment un volum per completar aquesta visió del Montseny osonenc, amb la visió selvatana i vallesana del massís.

Cal tenir en compte que tots els autors col·laboradors que han escrit a les Monografies, des del primer volum, ho han fet, i ho continuen fent, sense ànim de lucre, de la mateixa manera que és altruista la feina del Director, dels membres del Consell de Redacció, i dels revisors anònims que tenen cura del bon resultat de cada article.

5 NOVELLAS 1986, p. 7.

6 La família Oriola Cortada era aleshores propietària de gran part del Montseny.

7 Llibre que no ha arribat a editar-se mai, malgrat la gran feina feta per Pladevall.

AUTORS COL·LABORADORS

En els 40 volums editats fins ara de les Monografies del Montseny, hi ha col·laborat un total de 417 autors. El llistat complet d'autors, i els seus articles, el podeu consultar en la darrera edició de les Monografies, doncs incorpora un annex amb aquesta informació.⁸ Per saber qui i com són aquests autors, llegim al Pòrtic del volum 35 de les Monografies: «*Podem trobar escriptors, poetes, científics, polítics, cineastes, esportistes, masovers, propietaris forestals, arquitectes, professors, fotògrafs, llicenciats, advocats, diplomàtics, historiadors, catedràtics, pagesos, filòsofs, guardes forestals, geògrafs, químics, doctors, pintors... Molts dels autors han comandat importants institucions i associacions del nostre país, força són membres de la Reial Acadèmia de Bones Lletres, la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts, l'Institut d'Estudis Catalans... i també hi ha autors que són posseïdors de la Creu de Sant Jordi, la Medalla d'Or de la Generalitat, i els més variats reconeixements. Tot i això, des d'un bon principi els fundadors de Monografies del Montseny van voler que les col·laboracions no fossin tancades a ningú, mentre els treballs tinguessin un mínim de solvència i aportessin valor a la col·lecció, independentment del curriculum vitae particular*».⁹

Cal tenir en compte que, des del volum 10, l'edició de les Monografies del Montseny inclou la publicació del guanyador i dels dos finalistes del Premi Poètic que organitza l'associació Amics del Montseny. De manera que entre aquests 417 autors, també hi ha els poetes guanyadors, i finalistes, que han vist les seves obres publicades a les Monografies.

Un altre aclariment que cal fer notar és que, malgrat que sempre els articles publicats han estat originals, en cinc casos les Monografies del Montseny han publicat parts d'obres d'autors ja traspassats, però que eren adients per complementar algun article nou o perquè eren inèdites. Els autors a que ens referim són Eugeni d'Ors, el Dr. Antoni Ariet, Josep Gudiol, i Fernando García de Castro.

També s'inclouen entre els autors els discursos dels actes del Premi Poètic (quan s'han publicat), i els pròlegs o pòrtics signats per autors convidats a fer aquests escrits.

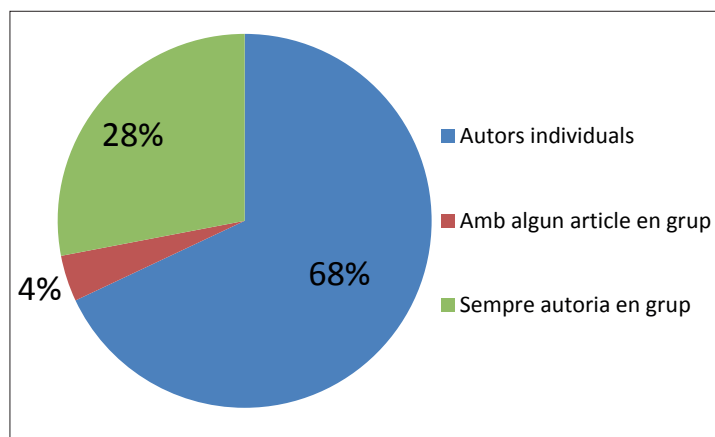
Si tenim en compte el sexe dels autors trobem que 118 són dones (28%) mentre que 299 son homes (72%). Ara bé, aquest desigual repartiment d'autories segons gènere, canvia si analitzem el sexe dels nous autors dels darrers tres volums publicats (del 38 al 40), en que hi ha un total de 25

8 En format paper, o en consulta a través d'internet al repositori de recerca de la Universitat Politècnica de Catalunya: <<http://hdl.handle.net/2117/356158>>.

9 FARRERONS 2020, p. 21.

autores (45%) i 31 autors (55%), de manera que podem afirmar que les Monografies del Montseny és una publicació que tendeix cap a la igualtat de gènere.

Val a dir que la xifra de 417 inclou tant autors d'articles unipersonals, com autors d'articles amb autoria compartida. Hi ha barreja entre autors, i es dona el cas d'autors que signen de forma individual però també de manera compartida (a vegades en grups promiscus). Aquests 417 autors els podem dividir en tres grups: els 282 (68%) que sempre signen de manera individual, els 18 (4%) que signen de manera individual i algun cop de manera compartida, i els 117 (28%) que sols signen de manera compartida. Es pot veure de manera més clara al gràfic 1, corresponent als tres grups d'autors.

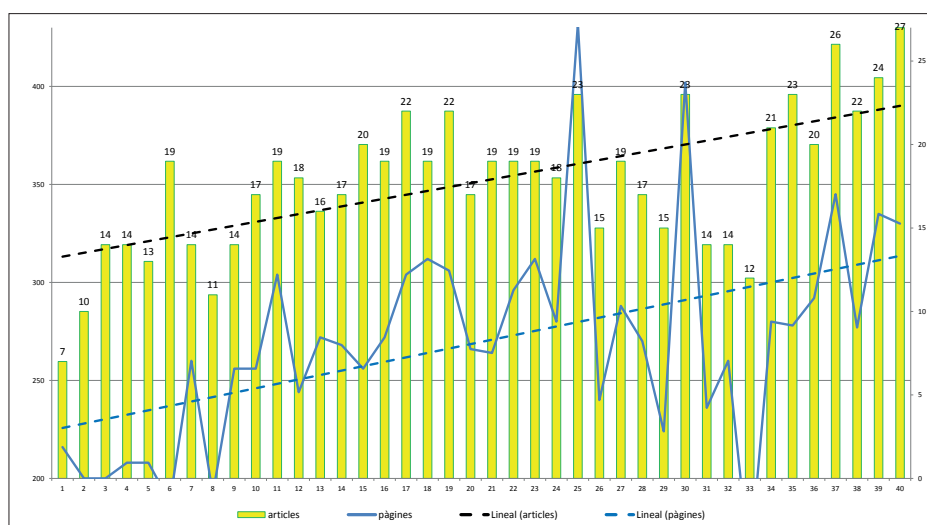
Gràfic 1. Percentatge d'autors que signen de manera individual, en grup, o de manera indistinta. (Font Pròpia)

De totes maneres, sembla ser que l'autoria compartida s'està imposant en els darrers anys, ja que si analitzem els nous autors que han publicat en els tres darrers volums (del 38 al 40), un total de 20 autors (38%) han signat de manera individual, 3 (6%) en algun article amb grup, i 30 (57%) sols de manera compartida.

ARTICLES

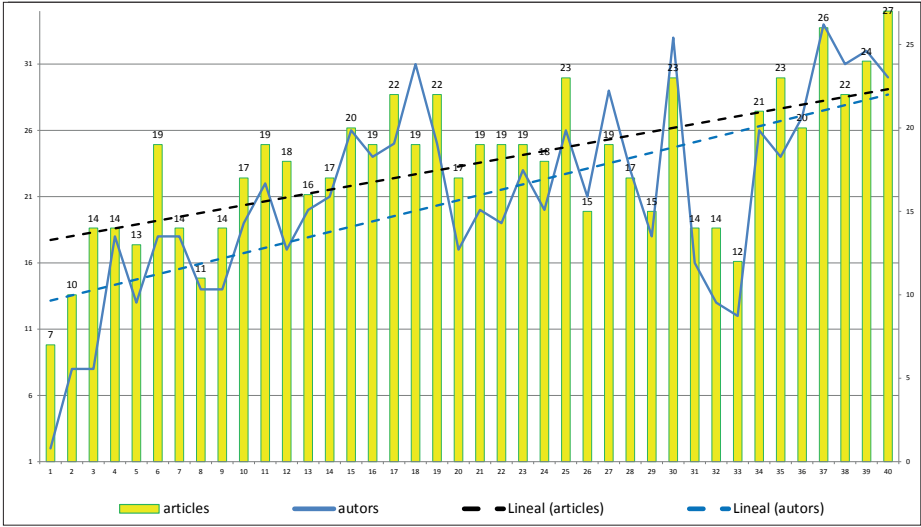
En els 40 volums de les Monografies del Montseny s'han publicat 712 articles (comptant també pròlegs, pòrtics, discursos, i poesies guanyadores del Premi poètic Montseny), tots sempre signats, en cap cas s'han publicat articles anònims. Aquests 712 articles ocupen un total de 11.125 pàgines. La tendència ha anat incrementant-se, de manera general, tant en número d'articles, com en autors i en número de pàgines publicades. Cal tenir

en compte, com hem dit, que a partir del volum 10 les Monografies incorporaren la reproducció del poema guanyador i els finalistes del Premi Poètic, i entre el volum 10 i el 25 també es reproduïen les fotografies guanyadores del Premi fotogràfic organitzat per l'associació Amics del Montseny (fet que augmenta el nombre de pàgines impreses). L'evolució ascendent del número d'articles i el número de pàgines es pot veure en el gràfic 2. Hi ha punts àlgids, en els volums 25 i 30, perquè suposen la celebració d'un número rodó, i també hi ha punts de certa crisi, com en el cas del volum 33, amb tan sols 156 pàgines i 12 articles, el que va suposar el final de la segona etapa, per relançar-se al volum 34 amb l'inici d'un nou consell de redacció i una nova direcció.

Gràfic 2. Número d'articles (dreta) i número de pàgines (esquerra) per volum publicat, en valors absoluts i tendència. (Font pròpia).

Pot ser interessant de veure l'evolució del total d'articles amb el total d'autors per volum (independentment que siguin articles firmats per un sol autor, o amb varis autors), com es pot observar al gràfic 3. En aquest cas també l'evolució és creixent, destacant-se que el número d'autors creix lleugerament més que el número d'articles, però no de manera exagerada, com podria pensar-se en evolució a les modernes tècniques de recerca, en que cada vegada es treballa més en equip i es signem més articles de manera comunada.

Gràfic 3. Número d'articles (dreta) i número d'autors (esquerra) per volum publicat, en valors absoluts i tendència. (Font pròpia).

El repartiment dels 712 articles entre els 417 autors identificats en l'anterior capítol és molt divers. No ens serveix de massa el quocient articles/autor, que donaria una mitja de 1,7 articles per autor, perquè hi ha autors molt prolífics, i per contra hi ha articles que han estat signats per molts autors. Els autors amb 6 o més articles (siguin autors únics o amb autoria compartida) es poden veure a la taul 1.

Autor	Número d'articles
Pladevall i Font, Antoni	62
Portals i Martí, Joan	32
Panareda i Clopés, Josep M.	30
Albesa i Riba, Carles	18
Farrerons Vidal, Oscar	18
Boada i Juncà, Martí	17
Masnou Clopés, Josep	17
Zamora i Escala, Jaume Enric	14
Font i Valentí, Gemma	13
Oliver i Bruy, Jaume	13
López Cortijo, Joan	12
Mateu i Gasquet, Joaquim	10
Cateura i Valls, Xavier	10
Duran Tort, Carola	10
Pujadas i Mitjà, Sandra	9

Autor	Número d'articles
Rueda Torres, Josep Manuel	9
Tura i Masnou, Jordi	9
Abril López, Josep M.	9
Boccio Serrano, Maravillas	8
Nuet i Badia, Josep	8
Illa i Colomer, Joan	8
Pagès i Rovira, Josep	7
Baucells i Reig, Josep	6
Bofill i Portabella, Roser	6
Campaña i Ros, Joan	6
Cervera i Batariu, Joan	6
Cruells i Padrós, Albert de Sicília	6

Taula 1. Autors amb més articles publicats en els 40 volums de *Monografies del Montseny*. (Font pròpia).

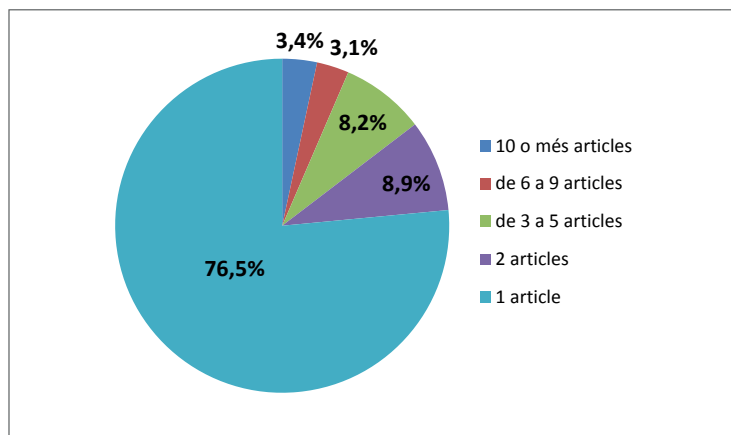
Destaca el cas evident de l'historiador Antoni Pladevall, origen i impulsor de les Monografies del Montseny, amb 62 articles, juntament amb personatges de gran vàlua com l'historiador i economista Joan Portals; el catedràtic Josep M. Panareda; una de les figures de més rellevància de l'excursionisme científic de finals del segle XX, Carles Albesa; i el doctor Martí Boada.

Un gran percentatge d'autors sols han col·laborat en un article, tal i com podem veure a la taula 2, en que s'agrupen els autors per número d'articles publicats.

Articles	Autors
10 o més articles	14
de 6 a 9 articles	13
de 3 a 5 articles	34
2 articles	37
1 article	319

Taula 2. Número d'autors en funció del número d'articles publicats en els 40 volums, en valors absoluts. (Font pròpia).

Podem veure el percentatge d'autors agrupats pel número d'articles totals en percentatge en el gràfic 4.

Gràfic 4. Número d'autors en funció del número d'articles publicats en els 40 volums, en percentatge. (Font pròpia).

EXTENSIÓ DELS ARTICLES

És interessant analitzar l'extensió dels articles en número de pàgines, tenint en compte que l'edició i maquetació ha estat sempre molt similar en els 40 volums editats fins ara de les Monografies del Montseny. Per aquest estudi de l'extensió (en número de pàgines), dels 712 articles publicats en total, s'han desestimat els articles que eren pròlegs, pòtics, discursos i premis poètics (156 unitats), perquè n'alterarien el resultat, de manera que l'estudi s'ha fet amb els restants 556 articles (712-156). També cal tenir en compte que, per no desvirtuar l'estudi, s'han comptabilitzat les pàgines omplertes i s'han menystingut la pàgina en blanc que hi havia darrera de l'article si aquest en qüestió acabava en pàgina imparell (per tal que tots els articles comencin en pàgina parell, o sigui pàgina dreta del llibre).

Tenint en compte que els 556 articles estudiats en aquest apartat sumen un total de 8.467 pàgines, la mitja aritmètica de pàgines per article s'apropa a les 15. Tanmateix la distribució és molt desigual. Els 10 articles amb més pàgines els podem veure a la taula 3.

Volum	Article	Autors	Número de pàgines
volum 2	Síntesi històrica i geogràfica dels municipis de les vessants vallesana i selvatana del Montseny	Pladevall i Font, Antoni	75
volum 1	Persecució de bruixes a les comarques de Vic a principis del segle XVII	Pladevall i Font, Antoni	73

Volum	Article	Autors	Número de pàgines
volum 26	Els últims masovers	Puigpelat Royo, Bàrbara; Raurell Vidal, C.	60
volum 3	Síntesi històrica i geogràfica dels municipis de les vessants vallesana, del Congost i osonenca	Pladevall i Font, Antoni	52
volum 25	Santa Fe del Montseny	Pladevall i Font, Antoni	52
volum 25	Quaranta anys d'aplecs a Matagalls i millores fetes al Montseny	Illa, Faustí	46
volum 3	Collformich. Relació històrica dels successos ocorreguts des del dia 8 al 11 de gener de 1874 (Facsimil de l'original de 1913)	Gudiol i Conill, Josep	38
volum 9	Estructura i estratigrafia del massís del Montseny	Bertran Duarte, Jordi; Tarragó i Vidal, M.	38
volum 21	Dinamisme vital a l'angle sud-oest del Montseny el segle XIV. La Garriga, Sant Cristòfol de Monteugues, Sant Pau de Montmany i Sant Pere de Vallcàrcara	Baucells i Reig, Josep	38

Taula 3. Articles amb més pàgines, amb el número de pàgines, el volum on es troben i l'autor o autors. (Font pròpia).

Antoni Pladevall no tant sols és l'autor amb més articles a Monografies del Montseny, sinó que també té quatre dels cinc primers articles amb més pàgines, reafirmant que Pladevall, és un personatge clau en les Monografies del Montseny.

Els articles més breus en nombre de pàgines es poden veure a la taula 4.

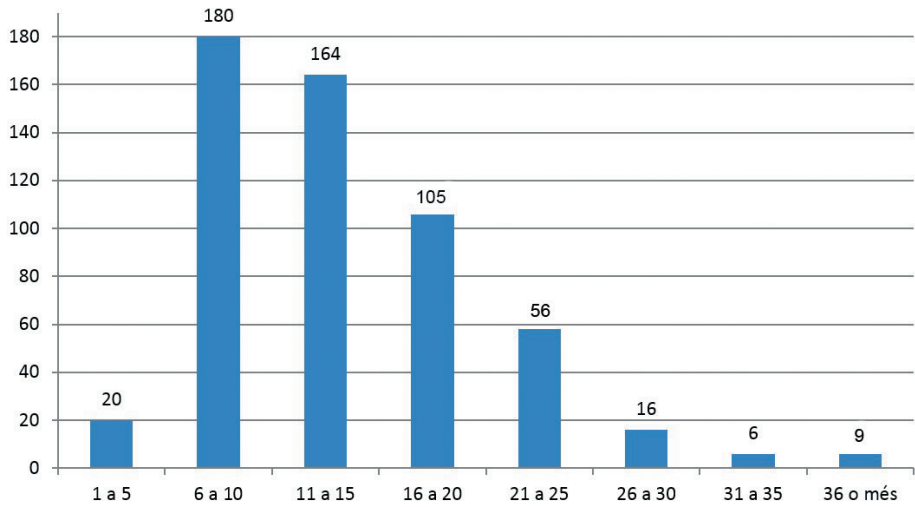
Volum	Article	Autors	Número de pàgines
volum 6	Necrològica de Ramon Bofill	Novellas i de Martí, Alexandre	1
volum 6	La tristor dels avets	Torra i Duran, Ernest	1
volum 24	El Montseny perd un dels seus millors amants: Emili Garolera Bohils	Casals, Enric	1
volum 6	A Ramon Bofill i Portabella	Pagès i Pla, Ramon	2
volum 6	Elegia en record de Ramon Bofill	Sunyol i Genís, Joan	2

Volum	Article	Autors	Número de pàgines
volum 6	Ramon, la mort múltiple	Espasa, Arcadi	2
volum 36	Memoràndum Carles Albesa	Roma i Casanovas, Francesc	4
volum 16	Marcos Redondo a Viladrau	Redondo, Carmen; Redondo, Maruja	4
volum 33	Ermita de Sant Marçal 1957-1966. Missa anual en sufragi dels excursionistes morts a muntanya	Albesa, Carles	4

Taula 4. Articles amb menys pàgines en els 40 anys de Monografies del Montseny. Volum on es troben, el títol, l'autor i el número de pàgines. (Font pròpia).

Els articles amb menys pàgines corresponen a autors que varen escriure un breu recordatori per la mort d'alguns personatges molt vinculats a l'associació Amics del Montseny, com el fins aleshores president de l'associació, Ramon Bofill, o recordatoris d'altres personatges com Emili Garolera, Carles Albesa, i Marcos Redondo.

Si volem veure els articles agrupats per nombre de pàgines, ho podem apreciar al següent gràfic 5, en que es veu clarament que la majoria dels articles publicats en els 40 volums de Monografies del Montseny tenen de 6 a 15 pàgines.

Gràfic 5. Número d'articles publicats en els 40 volums agrupats en funció del número de pàgines. (Font pròpia).

Respecte als articles de més extensió en quan a pàgines cal fer una matisació: hi ha cinc articles que s’han publicat en diferents parts, per diferents raons, una de les més importants és precisament per seu nombre excessiu de pàgines. Podem veure aquests articles, amb el número de parts i les pàgines totals a la següent taula 5.

Volums	Article	Autor	Parts	Total pàgines
31 a 36	Itineraris romànics pels voltants del Montseny	Pagès i Rovira, Josep	6	70
21-22	Dinamisme vital a l’angle sud-oest del Montseny el segle XIV	Baucells i Reig, Josep	2	55
13-15-17-19	Plantes medicinals d’avantguarda en el Montseny	Sales i Llavà, Joan	4	47
34-35	La vespa asiàtica (Vespa velutina nigrithorax) al Montseny	Armengol, Antoni	2	22
25-26	Noves aportacions a la flora vascular del Montseny	Pié i Valls, Gerard	2	18

Taula 5. Els únics cinc articles que s’han publicat per parts, ordenats per les pàgines totals sumades totes les parts. (Font pròpia).

En el cas dels tres primers si que sumen un número de pàgines tal que si es consideressin com un sol article entrarien al top 10 que hem vist a l’anterior taula 3, tot i això sense superar en cap cas el nombre màxim de pàgines dels dos primers articles d’Antoni Pladevall. També es curiós el cas de les quatre parts de l’article d’en Joan Sales, que foren publicades durant vuit anys, per tant en carència bianual. Aquests cinc articles publicats per parts no desvirtuen l’anàlitzat en els paràgrafs anteriors.

AUTORIA COMPARTIDA

En general no hi ha molts articles amb autoria compartida. Els articles amb quatre o més autors, en els 40 volums publicats fins ara, els podem veure a la taula 6.

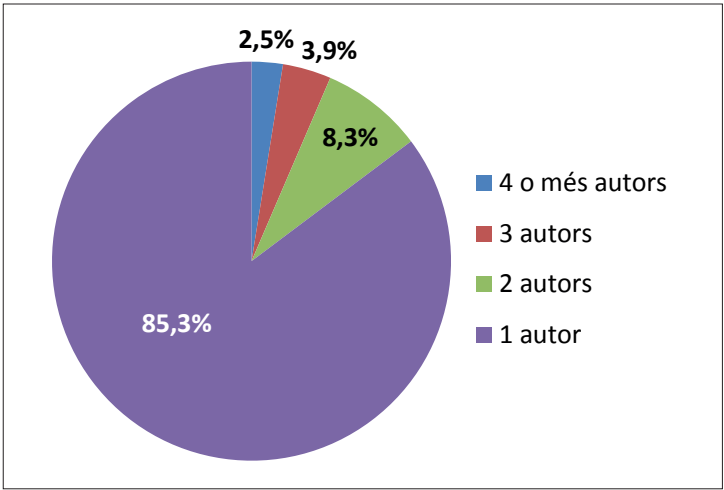
Article	Volum	Número autors	Autors
Mas i poblament al Montseny	18	7	Estrada; Font Valentí; Mateu Gasquet; Pujadas Mitjà; Roigé; Rueda Torres; Tura Masnou.

Article	Volum	Número autors	Autors
Castanyers centenaris de Viladrau, aproximació d'estudi-inventari i catalogació	27	7	Pagespetit Blancafort; Canals Sangrà; Diaz de Quijano; Picanyol Valls; Presseguer Grau; Romero Gómez; Travessa Danés.
Les malalties emergents dels amfibis. Un problema actual del qual preocupar-nos?	37	6	Montori; Jordà; López Caro; Vila Escalé; Carranza; Fernández Guiberteau.
Els sistemes d'aprofitament dels recursos hidràulics al castell de Montsoriu	13	5	Font Valentí; Mateu Gasquet; Pujadas Mitjà; Rueda Torres; Tura Masnou.
El poblament ibèric a la vall d'Arbúcies	15	5	Font Valentí; Mateu Gasquet; Pujadas Mitjà; Rueda Torres; Tura Masnou
100 anys de recuperació del castell de Montsoriu.	30	5	Font Valentí; Mateu Gasquet; Pujadas Mitjà; Tura Masnou; Llorens.
Fotografia a Sant Celoni 1920–1970. Fotògrafs i aficionats	39	5	Doménech i Turiella; Grau Xena; Muntasell Serret; Reberté i Ferran; Abril Lopez
Els anys de la Gran Secada al Montseny: les fonts com a sentinelles de la manca d'aigua	40	5	Fernandez; Grau; Solé; Romero; Corbera
El castell de Montsoriu	7	4	Llorens Rams; Mataró Pladelasala; Rueda Torres; Tura Masnou.
Evolució dels usos i cobertes del sòl al Parc Natural del Montseny en els darrers cinquanta anys	18	4	Barba Miralpeix; Juanto Beneria; Maneja Zaragoza; Miquel Ruiz.
El comerç de la neu del Montseny en època moderna	19	4	Font Valentí; Mateu Gasquet; Pujadas Mitjà; Tura Masnou.
Canvi ambiental global al municipi de Viladrau	19	4	Garcia Portero; Querol Roig; Serra Llobet; Vila Pujol.
Les muralles del Montgrós a El Brull	25	4	López Mullor; Fierro Macía; Galí Farré; Lacuesta Contreras.
Història d'una experiència al peu del Montseny: La Galeria TAU	34	4	Reberté Ferran; Doménech Turiella; Grau Xena; Muntasell Serret.
El gat fer al massís del Montseny	37	4	Vilella; Ruiz Olmo; Guinart; Sayol.
Síntesi històrica del castell de Montsoriu	23	4	Font Valentí; Mateu Gasquet; Pujadas Mitjà; Tura Masnou

Article	Volum	Número autors	Autors
Evolució de la riera Major després de l'enderroc de la resclosa del molí de Bojons	38	4	Ferrer Boix; Martín Vide; Sáez Elvira; Prats Puntí
Localització i excavació arqueològica d'una església altmedieval perduda a les envistes del Montseny: Sant Julià de Valldaneu	39	4	Ciurana i Prast; Garcia Molsosa; Oliver i Bruy; Soler Acedo

Taula 6. Articles amb més autors, ordenats per número d'autors, amb el volum, el títol de l'article i els autors que el signen. (Font pròpia).

A més d'aquests 18 articles amb quatre o més autors, hi ha 28 articles amb tres autors, 59 articles amb dos autors i 607 articles d'autoria única, que els podem veure representats de manera percentual en el gràfic 6.

Gràfic 6. Articles agrupats en funció del número d'autors, de manera percentual. (Font pròpia).

MATÈRIES (TEMÀTIQUES)

Per fer una anàlisi dels continguts de tots els articles publicats en els 40 volums publicats de Monografies del Montseny, hem portat a terme una classificació per matèries o temàtiques dels articles, forçosament simplificada per poder fer la recerca.

L'objectiu és establir una tendència general, de manera que la classificació temàtica és breu per facilitar el tractament estadístic dels resultats.

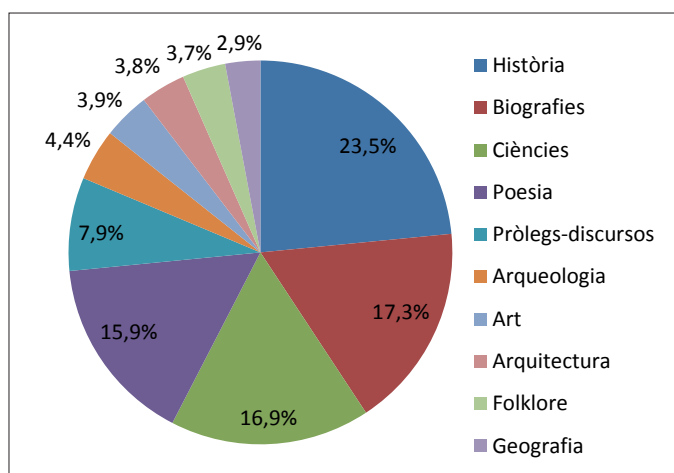
Encara que un article es pugui atribuir a diferents matèries, s'ha optat per classificar els articles per una única matèria (la que reculli el contingut principal). Moltes vegades s'ha fet difícil perquè l'article barreja dos temàtiques, per exemple quan es parla d'alguna església romànica es mescla de forma inexorable «arquitectura» i «història». En la categoria «art» s'inclou pintura, escultura, literatura i fotografia. En «arquitectura» s'inclou topografia, urbanisme, i tecnologia referida a la construcció. «Ciències» fa referència principalment a botànica, biologia, zoologia, geologia i també meteorologia. En «poesia», inclou tant el articles que parlen de poesia, com l'edició dels poemes guanyadors i finalistes que s'han inclòs a les Monografies. En «folklore i llegendes» s'han inclòs en algun cas articles referits al costumari religiós (fora de temes històrics). La temàtica «geografia» inclou geografia física, política i humana, com també algun article de matèria demogràfica.

Les 10 categories finals que s'han establert i el nombre d'articles per materia es poden veure ordenats de major a menor a la taula 7.

Matèries	Número d'articles
Història	167
Biografies	123
Ciències	120
Poesia-literatura	113
Pròlegs-discursos	56
Arqueologia	31
Art	28
Arquitectura	27
Folklore	26
Geografia	21

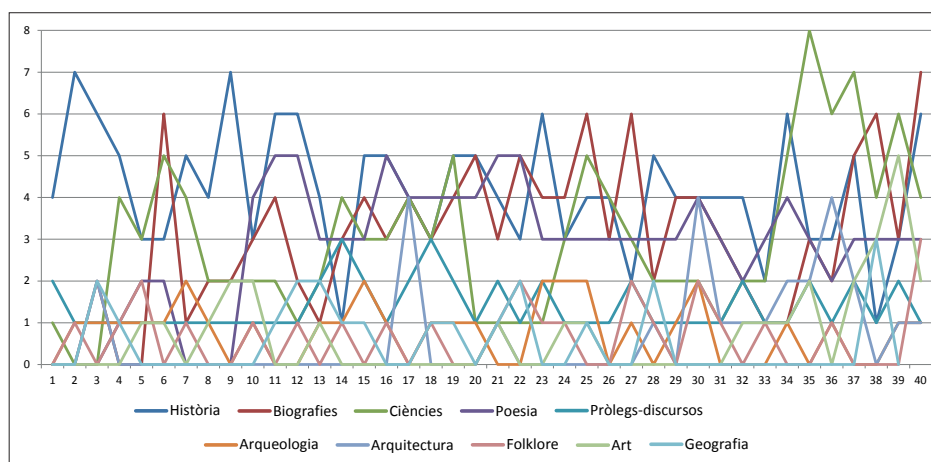
Taula 7. Matèries ordenades pel número d'articles publicats en els 40 volums de Monografies del Montseny, en valors absoluts. (Font pròpia).

De manera percentual es pot percebre de manera clara en el gràfic 7.

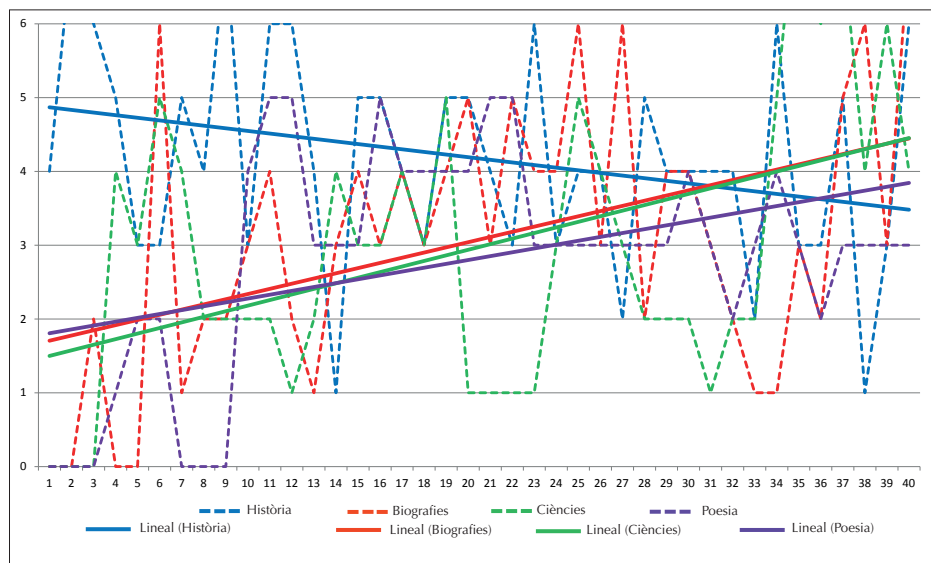
Gràfic 7. Matèries ordenades pel percentatge d'articles publicats en els 40 volums de Monografies del Montseny. (Font pròpia).

Es pot veure clar que les matèries principals en els 40 volums editats de Monografies del Montseny, han estat la història, les biografies i les ciències, que sumen més de la meitat de tots els articles. Són unes dades que es corresponen a les disciplines dels principals autors per nombre d'articles que hem vist abans, que estan encapçalats per historiadors (Antoni Pladevall Font, Joan Portals, Carles Albesa) i científics (Josep M. Panareda, Martí Boada). També es pot apreciar que quasi el 16% suposen continguts poètics, la majoria la reproducció dels finalistes i guanyadors del Premi Montseny Certamen Poètic. En el gràfic 8 es pot apreciar l'evolució del número d'articles per matèries en cada un dels 40 volums de Monografies del Montseny.

Gràfic 8. Articles publicats per matèries en cada volum de Monografies del Montseny. (Font pròpia).

El gràfic 8 manifesta que no hi ha una distribució especialment diferent de matèries respecte als volums, ja que història quasi sempre és la temàtica més repetida, però si simplifiquem les 10 temàtiques, i sols visualitzem les 4 amb més articles i en destaquem les tendències lineals (gràfic 9) veurem que al llarg dels 40 volums editats de Monografies del Montseny, la tendència és a reduir els articles de història i incrementar els de ciències, poesia i biografies.

Gràfic 9. Articles publicats de les 4 principals matèries en cada volum de Monografies del Montseny, i la seva tendència. (Font pròpia).

DIRECTORS, COORDINADORS I CONSELL DE REDACCIÓ

Al llarg dels 40 volums editats de Monografies del Montseny hi ha hagut homes i dones diversos que han dirigit i/o coordinat de manera desinteressada la publicació, imprimint el seu caràcter en el conjunt de la col·lecció. El primer volum, al ser obra sols d'Antoni Pladevall Font, és l'únic on no consta de manera expressa el nom de director i/o coordinador.

A partir del volum 2 a la contraportada inicial apareixen els càrrecs d'Assessor: Antoni Pladevall; Coordinació: Ramon Bofill; Revisió i correcció: Ernest Torra. Aquestes citacions es repeteixen als volums 3 i 4. Al volum 5 a la coordinació s'hi afegeix també el nom d'Antoni Pladevall. El volum 6 canvia els crèdits i sols s'hi identifica Coordinació, que és a càrrec d'Antoni Pladevall i Roser Bofill; i Revisió i Correcció, a càrrec d'Ernest Torra.

A partir del volum 7 apareix per primera vegada la identificació del Director, en nom d'Antoni Pladevall, i la Coordinació, a càrrec de Roser Bofill. Aquest tàndem entre l'Antoni i la Roser es repetirà en els crèdits dels volums 8, 9 i 10 de Monografies del Montseny. Als 11 i 12, als càrrecs de Director i Coordinador l'acompanya el de Correcció, amb el nom d'Assumpta Fluvià.

A partir del volum 13 (i també al 14) apareix un nom nou en els crèdits. El Director continua sent Antoni Pladevall, la Correcció és d'Assumpta Fluvià. I a la Coordinació, junt el nom de Roser Bofill apareix Joan Campañà. A partir del volum 15, i de manera ininterrompuda fins el 25, el trio directiu i de correcció continua sent el mateix, tot i que ja no hi ha Correcció. En els números 19 i 20 de Monografies del Montseny, s'hi afegeix el reconeixement de Recull de Col·laboracions, amb el nom de Manel Canals.

La mort de la Roser Bofill l'any 2011 propicia un canvi en la direcció, per primera vegada des que es reconeix aquest càrrec, i podem afirmar que això suposa una segona època per a Monografies del Montseny. Al volum 26 la Direcció passa a ser exercida per Joan Campañà, mentre que la Coordinació té els noms d'Antoni Pladevall i Josep Maria Panareda. Aquest trio responsable de les Monografies del Montseny es repetirà de manera ininterrompuda fins al volum 33. De manera excepcional, al volum 27 a la Coordinació, Pladevall i Panareda són acompanyats per Lluís Pagespetit, Joan Portals i Xavier Cateura. També de manera excepcional, al volum 31 la Direcció és identificada en Josep Maria Panareda, mentre que a la Coordinació hi ha Antoni Pladevall i Joan Campañà.

El volum 34 suposa un nou canvi d'època a les Monografies del Montseny. La Direcció és assumida per Oscar Farrerons, i desapareix el càrrec de Coordinació, que és substituït per un Consell de Redacció, els membres del qual poden anar canviant progressivament, amb altes i baixes puntuals cada any. De moment han estat membres del Consell de Redacció (entre els volums 34 a 40): Antoni Pladevall Font, Joan Campañà, Josep Maria Panareda, Andreu Pujol, Anna Àvila, Arola Campañà, Higinio Herrero, Jordi Boadas, Julià Guillamon, Lluís Pagespetit, Francesc Roma, Gemma Font, Anna Permanyer, Viorica Chiric, Carola Duran, Antoni Pladevall i Arumí, Toni Arrizabalaga, i Enric Capdevila. Podeu veure un resum simplificat dels noms i els càrrecs que han aparegut en aquest capítol a l'annex publicat al final de l'article.

MAQUETACIÓ I IMPRESSIÓ

Relacionat amb la Direcció de les Monografies ha estat la tria de l'empresa de maquetació i impressió de les Monografies del Montseny.

La maquetació ha anat a càrrec de 5 empreses diferents en aquests 40 volums. L'empresa barcelonina Edicions Cedel va ser la encarregada de la maquetació entre els volums 1 i 10 (inclòs). El volum 11 no està identificat el maquetació, mentre que entre els volums 12 i 14 el responsable fou Josep Oriol Àvila Montesó. Entre el volum 15 i el volum 28 la maquetació va anar a càrrec de l'editorial el Ciervo, grup que encara edita la revista la homònima.¹⁰ A partir del volum 29, i de manera ininterrompuda fins el 40 la maquetació ha anat a càrrec del Centre de Pastoral Litúrgica (CPL).¹¹

La impressió del volum 1 de Monografies del Montseny es va fer a Graficas Pareja. A partir del volum 2, i fins el 7, va anar a càrrec de Prodisa en una primera etapa, que es repetirà entre els volums 13 i 14. Els volums 8 i 9 van ser impresos per Graffich Barcelona, mentre que entre els volums 10 a 12 no està identificat qui va ser l'impressor. La barcelonina Firotip SL va imprimir els volums 15 i 16. Del volum 17 al 25 va imprimir les Monografies del Montseny la també barcelonina Técnicas Gráficas Aplicadas (TGA SL), mentre que l'impremta de Vilanova i la Geltrú Punt Dinàmic Arts Gràfiques SL s'encarregarà de la feina del volum 26 al 28.

Amb l'inici de la maquetació per CPL s'encarregarà l'edició a Agpograf Impressors del Poble Nou de Barcelona, del volum 29 al 33, i a partir de la tercera etapa la impressió a anat a càrrec de la navarresa Ulzama Gráficas, de moment entre els volums 34 i 40.

Es pot veure els maquetadors i impressors de Monografies del Montseny juntament amb la direcció i el Consell de Redacció en l'annex publicat al final d'aquest article.

PATROCINADORS

Monografies del Montseny és una publicació de l'associació Amics del Montseny, patrocinada doncs pels seus socis que, en pagar la quota anual, contribueixen, a més dels diferents actes de l'associació, a l'edició de les Monografies. Però des de bon principi ja es va veure clar que amb part de la quota no n'hi havia prou i per això es van buscar patrocinadors.

¹⁰ La revista va ser fundada a Barcelona al 1951 per 10 intel·lectuals, entre els que es destaquen Roser Bofill i Llorenç Gomis.

¹¹ El Centre de Pastoral Litúrgica (CPL) és una associació pública de l'arquebisbat de Barcelona, però no és cap organisme oficial de l'Església. CPL disposa de l'empresa *CPL Serveis Editorials*, amb més de 50 anys d'experiència editorial.

El primer i principal patrocinador ha estat la Diputació de Barcelona, institució pública que ha participat en el patrocini de 39 volums editats. En segona posició de patrocini tenim la Diputació de Girona, que des del volum 3 (per tant en 38 volums) té incorporat el seu logo entre els col·laboradors que han donat suport econòmic en la seva edició.

La Generalitat de Catalunya ha patrocinat 32 dels volums editats fins ara. Els volums 8, 9 i 10 els va patrocinar a través de Difusió Cultural, mentre que a partir del volum 12 en endavant sempre ha patrocinat les Monografies del Montseny a través del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana.

La Fundació Bofill i Ferro (de Viladrau) va patrocinar durant 22 anys seguits les Monografies, entre els volums 11 i 32.

«La Caixa» (actual CaixaBank) va patrocinar 21 anys les Monografies del Montseny, entre els volums 12 i 32.

«Aigua de Viladrau» va patrocinar durant 19 anys les Monografies, entre el volum 6 i el volum 24, sota dos propietats diferents, al principi EYCAM (Envasado y Comercialización de Aguas Minerales) i finalment com a Nestlé Waters.

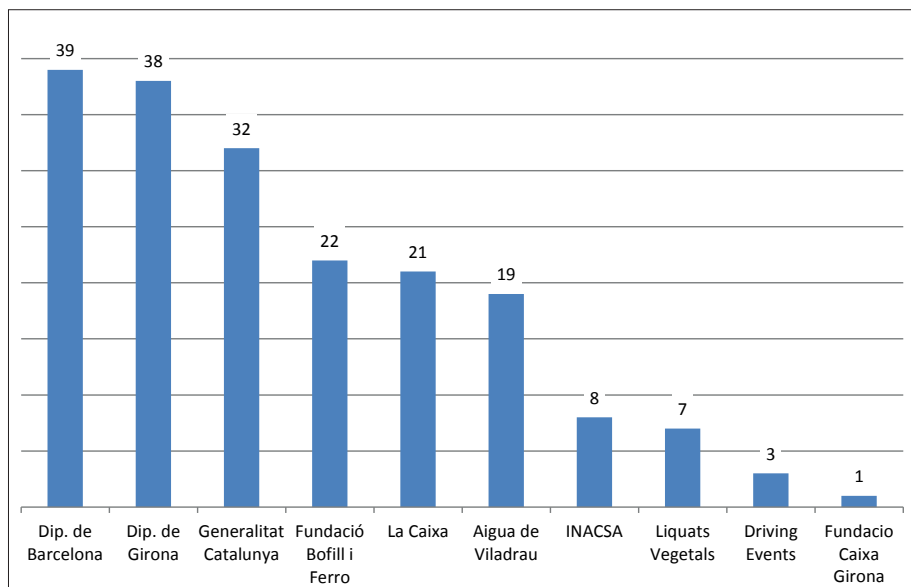
«Industrias del Acetato de Celulosa SA» (INACSA), indústria de Sant Celoni, va contribuir en 8 volums, entre el 6 i el 13.

L'empresa radicada a Viladrau «Liquats Vegetals» va començar donant suport al volum 34 i n'ha patrocinat ja 7 fins l'actual volum 40.

L'empresa de Sant Miquel de Balenyà «Driving Events» ha estat la darrera a incorporar-se en el patrocini de les Monografies del Montseny. Des de 2023 ha patrocinat 3 volums.

Fundació Caixa Girona va col·laborar en el suport de les Monografies tant sols una vegada, en el volum número 23.

Es pot veure gràficament els patrocinadors i el seu suport (en número de volums en que han col·laborat) en el gràfic 10.

Gràfic 10. Patrocinadors ordenats en funció del nombre de volums patrocinats.
(Font pròpia).

Independentment del suport econòmic directe per l'edició de les Monografies del Montseny, l'associació Amics del Montseny ha rebut també col·laboracions econòmiques diverses dels diferents ajuntaments del massís, tant per l'edició de les Monografies com també puntualment per ajuda per les diferents activitats que l'associació ha portat a terme.

Des de l'actual Junta de l'associació Amics del Montseny es creu necessari continuar buscant nous patrocinadors privats, a poder ser radicats al Montseny, perquè les subvencions de les administracions públiques cada vegada són més restrictives, i a més cal diversificar el patrocini, si volem continuar editant les Monografies amb la qualitat actual (en color, paper de qualitat, i maquetació professional).

COBERTES

Monografies és una publicació anual que sempre s'ha editat igual: un volum blanc de 24x16.5 centímetres, amb una coberta amb el títol «Monografies del Montseny / volum X» en lletres grans i negreta, i Amics del Montseny en lletra petita a peu de portada. El que singularitza la coberta de Monografies és un dibuix original específic per a cada volum.

No sabem l'autoria de la coberta del volum 1 de Monografies del Montseny. La coberta del volum número 2 és una fotocomposició de Núria Novellas. Totes les cobertes entre el volum 3 i el 33 han estat dibuixos originals

de Núria Novellas, a excepció del volum 9 que és una fotocomposició original de Lluís Ivern.

Els temes de la coberta sempre han estat originals dibuixats expressament per al volum en qüestió de les Monografies, i relacionats amb algun article interior, excepte en el cas dels volums 1 i 2 en que es tracta d'una composició de fulles d'arbres del Montseny en ambdós casos. Al volum número 3, l'original era un dibuix de l'aleshores enrunat castell de Tagamanent. Al 4 un dibuix de l'avet de Masjoan, al 5 del castell de Montsoriu, al 6 sobre mas el Nogué de Viladrau, i al 7 una evocació sobre el carboneig al Montseny. Al volum número 8 el dibuix correspon a una imatge de com era la Taula dels Tres Bisbes de Sant Marçal abans de la restauració que va portar a terme la Diputació de Barcelona. La coberta del volum 9 ja hem explicat que va ser dissenyada per Lluís Ivern, en una representació abstracta que s'allunya en general de tipografia i tipus de coberta.

Al volum 10 continuem amb les il·lustracions de Núria Novellas, ara amb un dibuix de la Sala de Viladrau. Al 11 un dibuix de l'església de Sant Martí del Brull, al 12 el mas Casademunt del Brull, que esdevingué durant la dècada dels 40 en sanatori antituberculós. Al volum 13 el dibuix és de l'església de Sant Vicenç d'Espinelves, i al 14 de l'església de Sant Joan de Gualba.

Al volum 15 la coberta és il·lustrada amb el Castanyer d'en Cuc, situat per sobre Vallfornès, al terme de Cànoves i Samalús. Al 16 un dibuix de l'església de Santa Magdalena de Mosqueroles, del terme municipal de Fogars de Montclús, ocupa la portada; i al 17 l'ermita de Sant Guillem de Campins és la protagonista.

Al volum número 18 la composició de la coberta són quatre dibuixos en quarter, sobre la Creu de Matagalls, en diferents configuracions: de fusta, de pedra, sols amb el sòcol de pedra i amb la forma actual de creu de ferro. El dibuix del volum 19 mostra el conjunt de les fonts Freda i de la Rosa, a tocar el collet de Llops, i al fons la Creu de Matagalls.

El dibuix del volum 20 és l'hotel Bofill de Viladrau, el del 21 la Doma de la Garriga, i el del 22 l'església de Sant Martí d'Aiguafreda de Dalt. El dibuix del 23 destaca la Torre Roja de Sant Pere de Vilamajor, i el del volum 24 és un dibuix del castell de Taradell. El del 25 és un dibuix aeri del conjunt arqueològic de la muralla de Montgròs (El Brull), el del 26 una imatge de la capella de Sant Bernat del Montseny, des dels porxos de l'hotel homònim. La coberta del volum 27 és protagonitzada pel mas ca l'Herbolari de Viladrau, i la del 28 per un dibuix de la façana del monestir de Sant Salvador de Breda, amb el seu espectacular campanar romànic.

El volum 29 té un dibuix de l’església i la rectoria de la Castanya a la seva coberta, i el 30 del mas la Sala de Viladrau (on nasqué el bandoler Serrallonga), venint des del camí del poble, en una perspectiva diferent del mateix mas que també apareixia dibuixat a la coberta del volum 10.

Al volum 31 el dibuix és un gros castanyer, de manera genèrica, sense identificar amb un exemplar en concret. Al 32 torna a sortir dibuixat el castell de Taradell (ja havia estat protagonista de la coberta al volum 24). I al 33 el dibuix correspon al santuari de Sant Segimon.

A partir del volum 34, la Direcció de les Monografies del Montseny va decidir que la coberta fos il·lustrada cada volum per un artista diferent, es tracti d’un pintor o un il·lustrador professional o amateur, cada un amb el seu estil i/o les tècniques gràfiques que cregui més adient. Els temes de la coberta sempre estan relacionats amb algun article que es pot llegir a l’interior del volum. Es poden veure els autors i els motius de cada volum en la taula 8.

Any	Volum	Autor	Motiu
2019	34	Xavier Framis	Aiguafreda de Dalt i la font de l’Abadessa
2020	35	Joan Mercé	Can Soliguer (Viladrau)
2021	36	Carles Puche	Comunidor de la Costa del Montseny, i un <i>Lanius collurio</i>
2022	37	Toni Ortiz	Accident de muntanya mortal del 1944 prop del santuari de Sant Segimon
2023	38	Guillem Garcia Brustenga	Campanar de Sant Genís de Taradell
2024	39	Isabel Font Mercader	El Pont Trencat sobre la Tordera
2025	40	Mariona Palomar	Plaça Major de Viladrau

Taula 8. Autors de la coberta i el motiu, ordenats per volum.
(Font pròpia).

DIFUSIÓ

Com ja s’ha explicat, a més de repartir el volum de Monografies del Montseny entre els socis de l’Associació Amics del Montseny, i posar-ne un centenar d’exemplars a la venda per a les persones no sòcies, l’associació afavoreix la seva consulta pública, facilitant que els volums estiguin disponibles a les biblioteques municipals de la província de Barcelona,¹² de la província

12 Cardedeu, La Garriga, Granollers (Can Pedrals), Granollers (Roca Umbert), Llinars del Vallès, Sant Celoni, Vic, Taradell, Sant Antoni de Vilamajor, Barcelona (Gràcia), Aiguafreda, Santa Maria de Palautordera, Centelles, Tona, Arenys de Mar, Calella, Gironella, Sant Julià de Vilatorrada, Tordera, Torrelles de Llobregat.

de Girona,¹³ a les biblioteques dels museus,¹⁴ a les biblioteques de les universitats,¹⁵ a més d'arxius de diferents institucions,¹⁶ entre d'altres llocs. També podem trobar les Monografies del Montseny en dipòsit a la Biblioteca de Catalunya (BC) i a la Biblioteca Nacional de España (BNE).

Però a més de la divulgació dels exemplars en suport paper, des de l'associació també s'impulsa la difusió digital on-line. Es poden consultar (quasi) tots els articles de manera individual des de la web de l'associació Amics del Montseny,¹⁷ cercant l'article que us interessi a través d'una paraula clau (del títol o de l'autor); però també des de l'any 2019 es poden consultar els volums sencers al repositori d'arxius de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). Els enllaços per la seva consulta i descàrrega, així com les visites i les descàrregues aconseguides fins ara, i la indicació del número de països des d'on s'han fet les consultes, es poden veure a la taula 9. Les visites on-line comptabilitzades significa algú que des d'un dispositiu amb connexió a internet ha obert el document digital en el seu dispositiu (ordinador, mòbil, tauleta...). Les descàrregues on-line comptabilitzades significa algú que ha descarregat un dels volums de Monografies del Montseny (lògicament, no sabem si després l'ha llegit, i en quina quantitat d'articles). Entre els països estrangers on més s'ha consultat Monografies del Montseny, destaca USA, França, Itàlia i Alemanya.

Any	Volum	Enllaç	Visites	Descàrregues	Països
2019	34	http://hdl.handle.net/2117/165978	2.100	2.050	35
2020	35	http://hdl.handle.net/2117/192734	6.200	4.100	54
2021	36	http://hdl.handle.net/2117/356158	4.500	3.200	41
2022	37	http://hdl.handle.net/2117/376146	3.300	2.600	46
2023	38	http://hdl.handle.net/2117/394219	1.900	1.650	37
2024	39	http://hdl.handle.net/2117/419920	890	560	26

Taula 9. Enllaços per la consulta dels volums integrals, amb indicació del número de visites i descàrregues obtinguts fins ara, i també del número de països des d'on s'han produït aquestes visites i descàrregues. (Font pròpia).

13 Viladrau, Breda, Arbúcies, Hostalric.

14 Museu de Ciències Naturals de Granollers, Museu de Ciències Naturals de Barcelona, Museu Etnològic del Montseny (Arbúcies).

15 Politècnica de Catalunya (UPC), Barcelona (UB), Vic (UVIC), Pompeu Fabra (UPF), Institut Químic de Sarrià – U. Ramón Llull (IQS - URL), Facultat de Filosofia - Episcopal de Barcelona (URL), Girona (UGI),

16 Centre Excursionista de Taradell, Centre Excursionista de Catalunya, Arxiu Catedral de Barcelona, Corpus Bibliogràfic Excursionista de Catalunya (Barcelona), Arxiu Comarcal de la Selva, Arxiu Comarcal d'Osona, Arxiu Nacional de Catalunya, Servei General d'Informació de Muntanya (Sabadell), Ajuntament del Brull.

17 <www.amicsdelmontseny.cat>.

CONCLUSIONS

En els quaranta-tres anys de vida de l'associació Amics del Montseny s'han publicat 40 volums de les Monografies del Montseny, des de l'any 1986, un volum anual que s'ha presentat cada juliol a un municipi diferent. Monografies del Montseny ha destacat als llarg d'aquests anys, com hem vist en els centenars d'articles i en els milers de pàgines publicades, l'evolució de la ciència i la cultura de la societat montsenyenca, generant un corpus d'estudi intel·lectual de primer ordre, i centenars d'aportacions que configuren una font bibliogràfica ineludible quan es parla del Montseny i de la seva àrea d'influència més propera.

Hem vist que la majoria dels articles han estat signats de manera individual, en tres quartes parts per homes, i que consten majoritàriament de 6 a 15 pàgines. De totes maneres també hem demostrat que ens els darrers anys l'autoria dels articles publicats s'ha repartit quasi bé meitat per meitat entre homes i dones, aconseguint una igualtat de gènere dels autors molt necessària.

També s'ha evidenciat que la majoria dels autors que han participat ho han fet en un sol article, però que per contra hi ha autors que han estat molt prolífics en la seva producció a Monografies del Montseny.

En l'anàlisi estadística dels articles, del nombre de pàgines, de la seva temàtica, dels seus autors, i de l'evolució d'aquests aspectes, queda palès la importància de Monografies del Montseny per entendre de manera àmplia la història d'aquest conjunt muntanyós a cavall de tres comarques que ha esdevingut des de finals de segle XIX un referent de Catalunya. Monografies del Montseny és una obra ingent, gestada de manera altruista, necessària pel coneixement d'aquest espai central de Catalunya, i que haurà de continuar fent les seves aportacions anuals pel progrés de la ciència i cultura del Montseny.

La voluntat de l'actual Direcció i del Consell de Redacció de Monografies del Montseny (i de l'associació Amics del Montseny, entitat que les publica) és continuar editant Monografies del Montseny en el mateix format que fins ara, mantenint de moment l'edició en paper juntament amb la digital, que actualment permet consultar tots els articles a la web de l'associació, i de manera integral per volums en el repositori de recerca de la Universitat Politècnica de Catalunya. La divulgació que s'aconsegueix en la publicació digital és molt nombrosa, i interessa apostar per aquesta difusió a nivell local i també mundial. Com a repte de futur es pretén publicar Monografies del Montseny també a RACO, el repositori de Revistes Catalanes amb Accés Obert. Es confia en continuar fomentant la publicació d'articles per joves estudiosos del Montseny, malgrat que el seu *curriculum* encara

estigui en formació, i obrir al màxim el ventall d'autors que col·laboren a Monografies del Montseny, amb varietat d'origen geogràfic, de temàtiques, d'edats, i fomentar encara més la paritat de gènere en l'autoria.

BIBLIOGRAFIA

CAMPAÑA, J. (2012), «Pòrtic», *Monografies del Montseny* 27, pp. 17-18.

FARRERONS, O. (2020), «Pòrtic», *Monografies del Montseny* 35, pp. 21-23.

—, (2022), «Monografies del Montseny, obra científica i cultural insigne dels 40 anys de l'associació Amics del Montseny», *AUSA* núm. 189, pp. 443-470.

NOVELLAS, A. (1986), «Pròleg», *Monografies del Montseny* 1, pp. 7-8.

ANNEX

PRIMERA ETAPA

Volum	Direcció (assessor)	Coordinació	Revisió i Correcció	Maquetació	Impressió
1				Cedel	Gràficas Pareja
2	A. Pladevall	Ramon Bofill	E. Torra	Cedel	Prodisa
3	A. Pladevall	Ramon Bofill	E. Torra	Cedel	Prodisa
4	A. Pladevall	Ramon Bofill	E. Torra	Cedel	Prodisa
5		A. Pladevall – Ramon Bofill		Cedel	Prodisa
6		A. Pladevall – Ramon Bofill	E. Torra	Cedel	Prodisa
7	A. Pladevall	Roser Bofill		Cedel	Prodisa
8	A. Pladevall	Roser Bofill		Cedel	Graffic Barcelona
9	A. Pladevall	Roser Bofill		Cedel	Graffic Barcelona
10	A. Pladevall	Roser Bofill		Cedel	
11	A. Pladevall	Roser Bofill	A. Fluvià		
12	A. Pladevall	Roser Bofill	A. Fluvià	Josep O. Àvila	
13	A. Pladevall	Roser Bofill – J. Campaña	A. Fluvià	Josep O. Àvila	Prodisa
14	A. Pladevall	Roser Bofill – J. Campaña	A. Fluvià	Josep O. Àvila	Prodisa
15	A. Pladevall	Roser Bofill – J. Campaña		El Ciervo	Firotip SL

Volum	Direcció (assessor)	Coordinació	Revisió i Correcció	Maquetació	Impressió
16	A. Pladevall	Roser Bofill – J. Campaña		El Ciervo	Firotip SL
17	A. Pladevall	Roser Bofill – J. Campaña		El Ciervo	TGA
18	A. Pladevall	Roser Bofill – J. Campaña		El Ciervo	TGA
19	A. Pladevall	Roser Bofill – J. Campaña		El Ciervo	TGA
20	A. Pladevall	Roser Bofill – J. Campaña		El Ciervo	TGA
21	A. Pladevall	Roser Bofill – J. Campaña		El Ciervo	TGA
22	A. Pladevall	Roser Bofill – J. Campaña		El Ciervo	TGA
23	A. Pladevall	Roser Bofill – J. Campaña		El Ciervo	TGA
24	A. Pladevall	Roser Bofill – J. Campaña		El Ciervo	TGA
25	A. Pladevall	Roser Bofill – J. Campaña		El Ciervo	TGA

SEGONA ETAPA

Volum	Direcció	Coordinació	Maquetació	Impressió
26	J. Campaña	A. Pladevall – JM. Panareda	El Ciervo	Punt Dinàmic
27	J. Campaña	Pladevall – Panareda – Pagespetit – Portals – Cateura	El Ciervo	Punt Dinàmic
28	J. Campaña	A. Pladevall – JM. Panareda	El Ciervo	Punt Dinàmic
29	J. Campaña	A. Pladevall – J. M. Panareda	CPL	Agpograf
30	J. Campaña	A. Pladevall – J. M. Panareda	CPL	Agpograf
31	JM. Panareda	A. Pladevall – J. Campaña	CPL	Agpograf
32	J. Campaña	A. Pladevall – J. M. Panareda	CPL	Agpograf
33	J. Campaña	A. Pladevall – J. M. Panareda	CPL	Agpograf

TERCERA ETAPA

Volum	Direcció	Consell de Redacció	Maquetació	Impressió
34	O. Farrerons	Pladevall Font, J. Campañà, Panareda, Pujol, Àvila, A. Campañà, Herrero, Boadas, Guillamon	CPL	Ulzama
35	O. Farrerons	Pladevall Font, J. Campañà, Panareda, Pujol, Àvila, A. Campañà, Herrero, Boadas, Guillamon, Pagespetit, Permanyer	CPL	Ulzama
36	O. Farrerons	Pladevall Font, Panareda, Pujol, Àvila, A. Campañà, Herrero, Boadas, Guillamon, Pagespetit, Roma, Font, Chiric	CPL	Ulzama
37	O. Farrerons	Pladevall Font, Panareda, Pujol, Àvila, A. Campañà, Herrero, Boadas, Guillamon, Pagespetit, Roma, Font, Chiric, Duran	CPL	Ulzama
38	O. Farrerons	Pladevall Font, Panareda, Pujol, Àvila, A. Campañà, Herrero, Boadas, Guillamon, Pagespetit, Roma, Font, Chiric, Duran, Pladevall Arumí	CPL	Ulzama
39	O. Farrerons	Pladevall Font, Panareda, Pujol, Àvila, A. Campañà, Herrero, Boadas, Guillamon, Pagespetit, Roma, Font, Chiric, Duran, Pladevall Arumí, Arrizabalaga	CPL	Ulzama
40	O. Farrerons	Pladevall Font, Panareda, Pujol, Àvila, Campañà, Herrero, Boadas, Guillamon, Pagespetit, Roma, Font, Chiric, Duran, Pladevall Arumí, Arrizabalaga, Capdevila	CPL	Ulzama